

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik
<http://www.javornik-drustvo.si>

Letnik III, Številka 8, Avgust 2002
ISSN 1581-1379

**DRUŠTVENA SOBA JE
JULIJA IN AVGUSTA
ZAPRTA!**

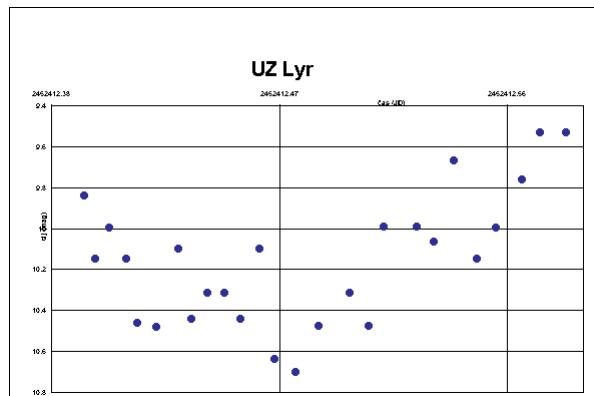
Opazovanje spremenljivk

Opazovanja spremenljivk sem se lotila vizualno zato, ker se mi to zdi zaenkrat najlažje, najcenejše in najzanimivejše (celo noč sem pod zvezdami!). In tako so se že prvi rezultati pokazali kot zelo spodbudni in dobri. Do uporabnega grafa, kar je bistvo spremenljivk, sem prišla tako, da sem se z vso voljo in marljivostjo lotila dela. Najprej sem morala po literaturi ugotoviti za kaj sploh gre. No, ko se mi je malo razsvetlilo tako, da sem si že lahko predstavljala, kako začeti z vsemi temi opazovanji, sem si v programu *Sky map* poiskala zelene spremenljivke in nato naredila zvezdno karto le-teh. Na zvezdni karti sem označila primerjalne zvezde. Pri izbiri spremenljivk sem pazila predvsem na magnitudo in tip, saj sem se odločila, da bom opazovala kratkoperiodične spremenljivke (eklip-sne in tipa RR Lyr). Opazujem pa s teleskopom MEADE Schmidt-Cassegrain ($f/10$, $D = 20$ cm, $F = 2^m$) in Argelandrovo metodo, verjetno zato, ker se mi zdi nekoliko lažja od Pickeringove.

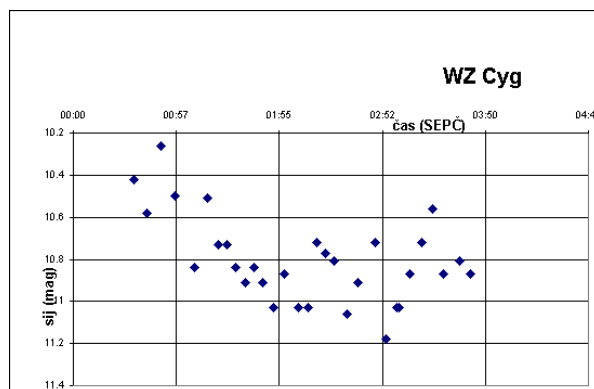
Z opazovanji sem ugotovila, da:

- ★ je koristno napraviti čim več meritev (delam jih vsakih 5 do 10 minut; odvisno od spremenljivke),
- ★ je potrebno napraviti čim boljšo zvezdno karto, ki nas bo popeljala do spremenljivke (na njej moramo paziti kakšno mejno magnitudo ji damo),
- ★ moramo pozabiti na prejšnje meritve, ki smo jih napravili do sedaj (da se izognemo napakam),
- ★ je v redu, če si naredimo načrt, kako bomo uporabljali primerjalne zvezde,
- ★ se je treba za opazovanje dobro pripraviti (na-

sprotno rezultat ne bo nič kaj zanimiv).

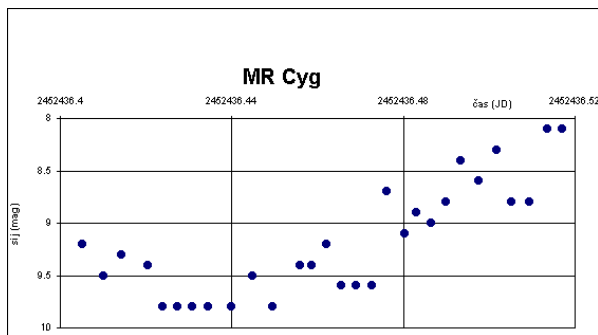
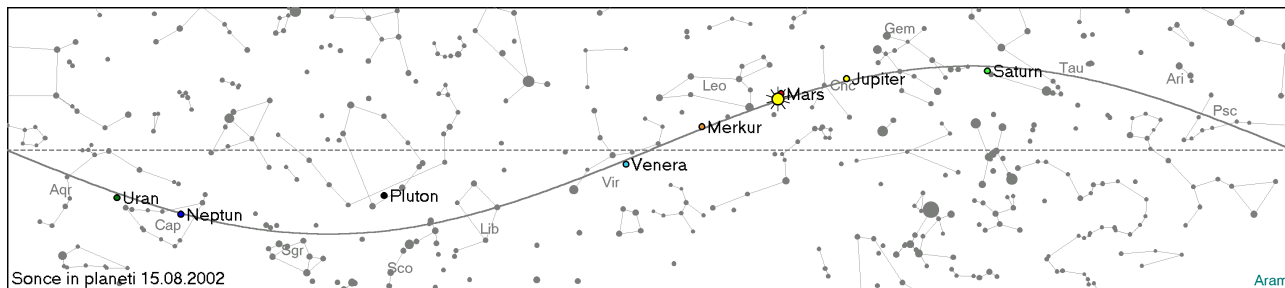
UZ Lyr (tip EA/SD) sem opazovala na Javorniku 17./18. 5. 2002. Izračunan minimum je bil ob 11^h47^m UT, dejanski minimum pa je nastopil ob 11^h23^m UT tako, da je prehiteval za 24 minut. Tudi magnituda ni dosegla predvidene (11,0) kot je pisalo v *Sky map*-u, ampak je dosegla le 10,7 magnitudo.

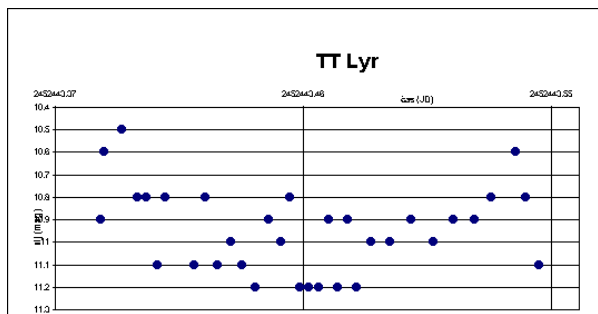
WZ Cyg (tip EB/K) sem opazovala v Kobjdilu 31./1. 5./6. 2002. Bolj razpršen graf je verjetno prineslo malo slabše vreme.

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

MR Cyg (tip EA/SD) sem opazovala v Kobdilju 11./12. 6. 2002.

TT Lyr (tip EA/SD) sem opazovala tudi v Kobdilju 17./18. 6. 2002. Ker ima dolgo period (5,243727 dni) minimum traja nekoliko dlje kot pri spremenljivkah s krajšo periodo. Tako, da nisem uspela opazovati celotnega minimuma (da bi dosegla maksimalno magnitudo 9,34).

Teja, teja.fabjan@guest.arnes.si

PS: Pa brez tako dobre astronomske družbe se tega niti lotila ne bi. Hvala!

Planeti v avgustu

Merkur avgusta ni viden. ★ **Venera** je avgusta Večernica. V ozvezdju Device zahaja približno uro in pol za Soncem. ★ **Mars** avgusta ni viden. ★ **Jupiter** je v ozvezdju Raka viden v drugi polovici meseca zjutraj, ko vzhaja okoli štirih. ★ **Saturn** sprva vzhaja okoli pol treh, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide okoli pol enih, tako da je viden celotno drugo polovico noči. Giblje se v ozvezdju Bika. ★ **Uran** je v ozvezdju Vodnarja viden celo noč.

Urška, urska.pajer@yahoo.com

Meteorji v avgustu

Perzeidi – PER

Luna je 8.8. v mlaju tako, da naših opazovanj ne bo motila. Perzeidi so aktivni od 17.7. do 24.8. s tradicionalnim vrhuncem 12.8. ob 22^h30^m UT (ponedeljek) z ZHR-jem okoli 140. Mogoče bomo lahko videli tudi povečano aktivnost Perzeidov ob sekundarnem (12.8. ob 20^h15^m UT) in terciarnem (13.8. ob 8^h30^m UT) vrhuncu, ki sta nastala v bližini prehoda matičnega kometa skozi priončje v začetku 90-ih let prejšnjega stoletja. Radinat teh srednje hitrih meteorjev se nahaja na $\alpha = 46^\circ$ in $\delta = +58^\circ$.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram.karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI TOREK V MESECU OB 19^h** / prispevkov ne lektoriramo